

OBSAH

VÁM, VY MLADÍ	5
I. Z MINULOSTI SE UČÍME	
NEJDŘÍVE PLAVILI VORY A MALÉ LODĚ SE SOLÍ	7
...A VODA POHÁNĚLA MLÝNY A HAMRY	14
PAK NASTAL ROZKVĚT PLAVBY PAROLODÍ	21
...A MLÝNY SE PROMĚNILY V HYDROELEKTRÁRNY	27
II. UPRAVUJEME TOKY	
SEVRÉME VODU V BŘEZÍCH	34
<i>Jaké škody působí vodní toký?</i>	35
<i>Co naopak chceme od vodního toku?</i>	35
<i>Prostředky úpravy toků</i>	35
<i>Upřavujeme tvar koryta</i>	36
<i>Průtočné množství</i>	38
<i>Podélň profil</i>	40
<i>Projekt</i>	40
<i>Podélň spád</i>	41
<i>Navržení správné trasy</i>	41
<i>Zkrácení toku</i>	43
<i>Unášecí síla vody</i>	43
<i>Oblouky toku</i>	44
<i>Proudnice, čára která není vidět, ale přece existuje</i>	46
BŘEHY NÁM BUDUJE I VODA SAMA	47
<i>Přičné stavby na toku</i>	48
<i>Podélné stavby na toku</i>	50
<i>Usměrňovače</i>	53
BŘEHY DOBŘE OPEVNÍME	55
<i>Drnování a osévání — nic jiného, než co by příroda sama vytvořila</i>	56
<i>Osázení vrbovím a vrbové plůtky</i>	58
<i>Hatě jsou už výtvorem lidského důmyslu</i>	59
<i>Drátovětakové stavby krotit divočící říčky</i>	61
<i>Dlažby z lomového kamene znamenají už trvalou hodnotu</i>	62
<i>Nejmenší jsou nejdřavější</i>	66
III. SPLAVŇUJEME ŘEKY	
POTŘEBUJEME VĚTŠÍ HLOUBKU VODY PRO LODĚ	75
<i>Kanalisování řek, výraz sice málo známý, ale uvidíte, jak je důležité</i>	75
<i>Regulace a kanalisování, dva rozdílné významy</i>	77

CO JE TO ZDYMADLO A CO JE VODNÍ DÍLO?	78
<i>Co je tedy vodní dílo?</i>	84
JAK DOSTANEME VORY A LODĚ PŘES JEZ?	85
<i>Vorové propusti, dávný výtvar našich předků</i>	86
<i>Plavební komory, čarouná podívaná pro mladé i staré</i>	91
<i>Druhy plavebních komor, i ty docela zvláštní</i>	93
<i>Konstrukce komor vás jistě překvapí</i>	96
<i>Vrata plavebních komor jsou také všelijaká</i>	98
<i>Ryby také chtějí plout řekou</i>	102
PRŮPLAVY	106
<i>Podélňý profil průplavu</i>	109
<i>Zásobování průplavu vodou je problémem nejdzávažnějším</i>	109
<i>A jaký je příčný profil průplavu?</i>	110
<i>Důležité je i těsnění průplavu</i>	111
<i>Lodní zdvihadla a železnice, znova a důkladněji</i>	112
<i>Končíme o průplavech</i>	114
<i>Průplavy v Sovětském svazu a v zemích lidových demokracií</i>	116
IV. STAVÍME JEZY	
VÝVOJ STALETÍ	121
<i>Jezy dřevěné jsou zcela nenáročné, ale na trvalo se s nimi nespokojíme</i>	124
<i>Dřevěné jezy s výplní jsou odkazem předků</i>	126
<i>Nejvíce stavíme pevné jezy ze zdíva kamenňho nebo betonového</i>	129
<i>A samozřejmě že stavíme i pevné jezy ze železového betonu</i>	130
TECHNIKA JDE VPŘED	135
<i>Hradlový jez prvý upoutal pozornost světa</i>	135
<i>O stupice bylo možno opřít i stavidla</i>	142
<i>Teprve tabulové jezy však přinesly prudký rozmach stavby hydroelektráren</i>	146
<i>Válcové jezy</i>	156
<i>Segmentové jezy už přece známe z plavebních komor</i>	158
<i>Vlastním pradadem pohyblivých jezů jsou jezy poklopové</i>	161
<i>Jezy hydrostatické nejsou žádná kouzla ani čáry</i>	164
<i>Nejvlastnějším vyjádřením všech tuh moderní doby jsou jezy automatické</i>	172
<i>A ještě pro zajímavost o jezech mostových</i>	173
V. BUDUJEME PŘEHRADY	
ÚDOLNÍ NÁDRŽE	178
<i>Účel přehrad nás zajímá nejdříve</i>	181
<i>A nyní jaké jsou typy přehrad a z čeho je stavíme</i>	183
<i>Ze všech nejvíce však stavíme přehradы gravitační neboli tižné</i>	187
<i>Co na přehrade zvenčí nevidíme</i>	195
<i>Kudy teče řeka při stavbě přehrad?</i>	204
NĚKOLIK ZAJÍMAVOSTÍ O PŘEHRADÁCH	206
<i>Vodní stavby pod střechou haly</i>	211

VI. HYDROELEKTRÁRNY

BÍLÉ UHLÍ	215
Vodní turbíny, stroje, které pohnuly světem vpřed	216
Dvě základní podmínky výroby elektrické energie	222
Co je výkon a co je výroba vodní elektrárny?	226
TYPY VODNÍCH ELEKTRÁREN JSOU V ZÁSADĚ TŘI	230
Poplujeme s vodou vodní elektrárnou	231
Vysokotlakové elektrárny si prohlédneme z vzdálenosti	233
Špičková vodní elektrárna a vyrovnanáci nádrž, dva nerozluční sourozenci	235
Důmyslným zařízením jsou vodní elektrárny přečerpávací	237
Co je to vyrovnanáci komora?	240
A NYNÍ O VLASTNÍ BUDOVĚ HYDROELEKTRÁRNY A O TOM, CO JE KOLEM NÍ	244
POUŽITÁ LITERATURA	249
REJSTŘÍK	251

Barevné přílohy:

Plavební komora s vybavením. Nahoře fáze proplouvání lodí.

Průplav Volha—Don

Vodní dílo Slapy

Nízkotlaková vodní elektrárna

